

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

-

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

-

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

SHLL ei kannata työelämätoimikuntien lakkauttamista esitetyssä muodossa. Työelämätoimikunnat ovat keskeinen osa ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusta, tutkintojen kehittämistä ja työelämälähtöisyyden toteutumista. Ne muodostavat valtakunnallisen, kolmikantaisen ja riippumattoman rakenteen, joka tuo yhteen työnantajat, työntekijät ja koulutuksen järjestäjät.

Työelämätoimikunnat tuovat koulutusjärjestelmään toimialakohtaista ja riippumatonta työelämän näkökulmaa sekä mahdollistavat työelämän systemaattisen osallistumisen koulutuksen kehittämiseen ja osaamisen arviointiin. Ne täydentävät viranomaisohjausta ja koulutuksen järjestäjien omaa toimintaa.

Työelämätoimikunnilla on keskeinen rooli osaamisen arvioinnin laadun, näyttöjen toteutuksen ja tutkintojen työelämävastaavuuden varmistamisessa. Lisäksi ne tuottavat valtakunnallista tilannekuvaa koulutuksen laadusta ja turvaavat opiskelijoiden oikeusturvaa. Työelämätoimikuntien lakkauttaminen heikentäisi työelämän osallistumismahdollisuuksia ja kaventaisi käytettävissä olevaa asiantuntemusta. SHLL katsoo, ettei työelämätoimikuntien tehtäviä voida korvata yksinomaan

oppilaitosten, alueellisten yhteistyöverkostojen tai viranomaisvalmistelun kautta. Ammatillisen koulutuksen laadun, vertailtavuuden ja työelämävastaavuuden varmistaminen edellyttää myös jatkossa valtakunnallista, kolmikantaista ja riippumatonta rakennetta.

SHLL pitää perusteltuna, että työelämätoimikuntajärjestelmää voidaan tarkastella ja kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä. Hallituksen esityksessä jää kuitenkin epäselväksi, millaisia säästöjä työelämätoimikuntien lakkauttamisella tavoitellaan ja miten nämä suhteutuvat ammatillisen koulutuksen laadulle, työelämävastaavuudelle ja ulkoiselle laadunvarmistukselle mahdollisesti aiheutuviin vaikutuksiin. Erityisen ongelmallista on, että nykyisen järjestelmän tilalle ei esitetä korvaavaa mallia.

SHLL katsoo, että esitys tulisi palauttaa valmisteluun ja sen tilalle tulee valmistella ratkaisu, joka turvaa vähintään kolmikantaisen osallistumisen, toimialakohtaisen asiantuntemuksen, uskottavan ulkoisen laadunvarmistuksen sekä sujuvan yhteistyön työelämän ja koulutuksen välillä. SHLL:n näkemyksen mukaan työelämäyhteistyötä tulee vahvistaa, ei purkaa. Ammatillisen koulutuksen laatu ja kyky vastata muuttuviin osaamistarpeisiin edellyttävät tiivistä ja systemaattista vuoropuhelua työelämän kanssa.

Erityishuomio logistiikan työelämätoimikunnasta

SHLL kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hallituksen esityksessä todetaan logistiikan työelämätoimikunnalle kuuluvan liikenteen palveluista annetun lain mukaisia lakisääteisiä tehtäviä. Toimikunta vastaa muun muassa perustason ammattipätevyyteen liittyvien kokeiden järjestämisestä ja valvonnasta sekä näihin liittyvien todistusten antamisesta. Lisäksi toimikunnalla on keskeinen rooli ammattipätevyyskokeiden toteutuksen laadun varmistamisessa ja arviointiprosessien luotettavuuden turvaamisessa.

SHLL pitää tärkeänä, että nämä laissa säädetyt tehtävät tunnistetaan asianmukaisesti. Logistiikan työelämätoimikunta on näiden tehtävien osalta edelleen tarpeellinen, eikä sen roolia voida lakkauttaa ilman selkeää ja toimivaa korvaavaa ratkaisua, joka turvaa tehtävien asianmukaisen hoitamisen, riittävän asiantuntemuksen ja riippumattomuuden. SHLL katsoo, että logistiikan työelämätoimikunta on edelleen tarpeellinen sille säädettyjen tehtävien vuoksi ja kannattaa hallituksen esitystä tältä osin.

Kunnioittaen

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIIKKALIITTO RY

Petri Laitinen

Toimitusjohtaja

Anna Haakana

Elinkeinopoliittinen asiantuntija

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Laitinen Petri
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry

Haakana Anna
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry